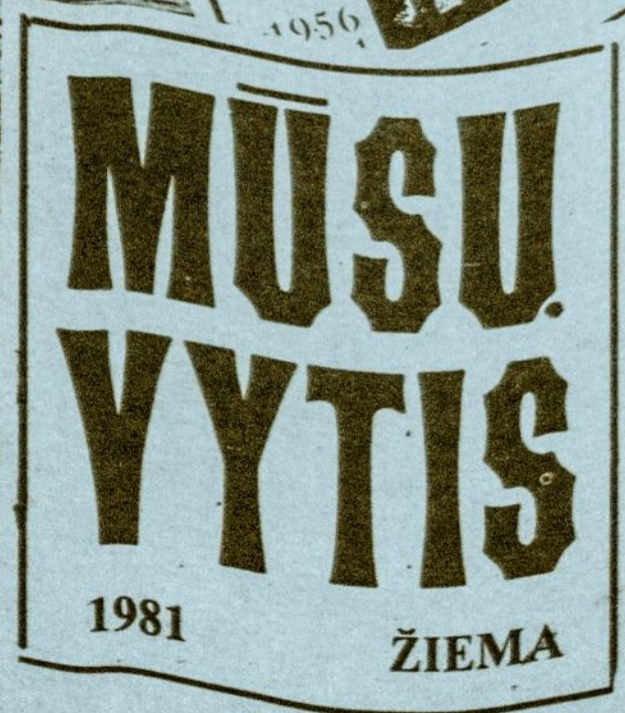
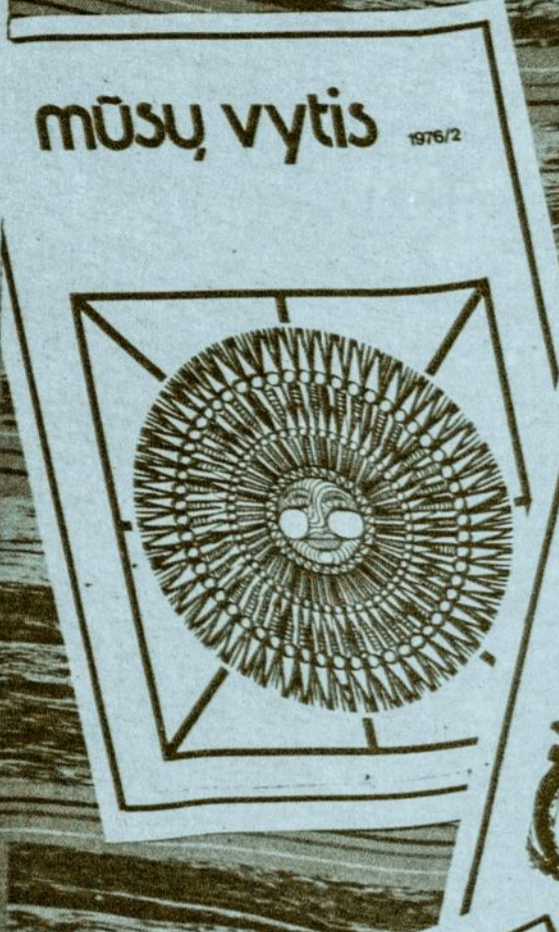

50

TURINYS

Sveikinimai	1
Kaip kūrėme MŪSŲ VYTIŠ	2
Iš poetės J. Vaičiūnienės juodraščio	10
Apie pastangas patekti į juodąją skrynią	12
N. Pupienė nušokdino VJF premiją	16
Pirmieji filisterių žingsniai Vilkaviškyje	19
Spaudos lentyna	22
Iš kronikos	24

SUDARYTA ATLANTO RAJ. ASS VADIJA

Atlanto rajono 1980 m. stovyklos metu vykusiuose pasitarimuose nutarta suaktyvinti šio rajono akad. skautų veiklą. Kad darbas sklandžiau vyktų ir, reikalui esant, būtų į ką kreiptis, sudaryta ASS Atlanto rajono vadija iš šių asmenų: ASS rajono vadėva — v.s.fil. P. Molis, ASD skyriaus vedėja — fil. G. Mačiuikienė, korp! Vytis skyriaus ved. — ps.fil. E. Meilus, FSS skyriaus ved. — fil. dr. V. Mantautas, skyriaus išdininkas — s.fil. A. Glodas.

Kai kurie vadovai sutiko savo vietovėse organizuoti ASS vienetus ir laikinai jiems vadovauti bei padėti studijuojančiam skautiškam jaunimui įsijungti į akad. skautų eiles.

ĮGALIOTINIAI: Bostone — fil. A. Treinys; Washingtone — fil. M. Mickienė; Philadelphijai, New Jersey ir New Yorkui — fil. L. Šileikytė-Hood ir filisteriai G.K. Matoniai; Hartfordo-Water-burio vietovėms — kand. I. Mantautaitė; Worcesterio apylinkėse gyveną kreipiasi į šioje vietovėje seniai gyvuojantį ASS skyrių arba fil. P. Molį.

Prašoma su įvardintais vadovais palaikyti tamprų ryšį.

inf.

MŪSŲ VYČIUI aukoję:

Alg. Gustaitis, Los Angeles, CA - \$10.00

GARBĖS PRENUMERATOS:

J. Kalendrienė, Ont., Canada

J. Kuprionis, Van Nuys, CA

Nuoširdžiai dėkojame. Aukos prisideda prie MV žurnalo leidimo bei tobulinimo.

Adm.

Sveikiname

KELRODĖS LIEPSNELĖS

Lietuviškojo spauda, ypač dabartinėmis išėivijos sąlygomis, yra tos kelrodės liepsnelės, rodančios mums kryptį ūkanotoje, neperregimoje tautybių „sutirpinimo“ kasdienybėje. Kol šios liepsnelės švytės, ves, judins mūsų sąmonę, tol pratęsimė ir savo lietuvišką egzistenciją — veiklą, tradicijas, siekius ir t.t.

Stiprinkime savąjį rašytą žodį visomis išgalėmis: jį skaitydami, prenumeruodami, į spaudą rašydami, kitus ragindami jungtis talkon.

Sveikinu MŪSŲ VYTĮ, keliavusį 30 metų lietuvišku-skautišku-akademišku keliu. Lūkestis būtų, kad MŪSŲ VYČIUI nepritrūktų energijos ir ateinančiam trisdešimtmečiui.

Budėkime ir Ad meliorem!
v.s.fil. Sigitas Miknaitis,
LSS Tarybos P-kas

SVEIKINAME MŪSŲ VYČIO DARBUOTOJUS

Spaudos reikšmę šiandieninei visuomenei supranta visi, kurie tokią spaudą turi. Akademinis Skautų Sąjūdis džiaugiasi jau 30 metų savuoju MŪSŲ VYČIO žurnalu. Pažvelgus į vertingus trijų dešimtmečių komplektus, matome, kiek naudingos, dėmesio vertos medžiagos ten sutelkta.

Sveikiname buvusius ir dabartinius MŪSŲ VYČIO redaktorius, administratorę sesę D. Korzonienę, techn. talkininką Vl. Vijeikį ir visus žurnalo bendradarbius; džiaugiamės jūsų darbu ir linkime sėkmės ateityje.

fil. V. Eidukaitė,
ASD CV P-kė

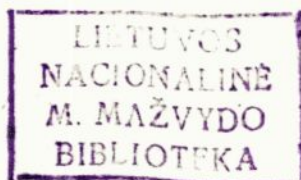
fil. R. Būtėnas,
Korp! Vytis CV P-kas

fil. R. Strikas,
ASS VAdijos P-kas

KITAME PASAULIO KRAŠTE

Ilgus metus gyvenant atsiskyrus ne tik nuo akademinės skautų, bet ir visos lietuviškos veiklos bei spaudos, nepaprastai malonu matyti MŪSŲ VYTĮ -gyvuojančią ir atliekančią svarbų lietuvišką kultūrinį darbą ASS veiklos rėmuose. Šia 30-ties metų leidimo Chicagoje sukakties proga nuoširdžiai sveikiname MŪSŲ VYTĮ ir visus jo darbuotojus, linkėdami geriausios sėkmės ir ateityje.

Ad Meliorem!
Filisteriai
Nijolė ir Leonas Maskaliūnai
ir
Vanda ir Vytautas Šliupai

FIL. BRONIUS KVIKLYS PRISIMENA . . .

G KAIP KŪRĖME MŪSŲ VYTI

Gyvename laikus, kai žmonės per daug nesidomi praeities įvykiais, senuosius laikus laiko „atgyvenomis“, užmiršta anų dienų kūrėjus, didvyrius, nes patys save neretai laiko didvyriais; nesistengia pažinti prabėgusio laiko laimėjimų ir klaidų. Gal todėl dažniausia tos klaidos yra kartojamos.

Kai skaitome naują laikraščio bei žurnalo numerį, niekam nekyla klausimas, kas ir kada jį įkūrė, ugdė, vargo ar džiaugėsi, numerį išleidę. Visi domimės šiandiena — rytdiena ir tik labai retai prisimename vakardieną.

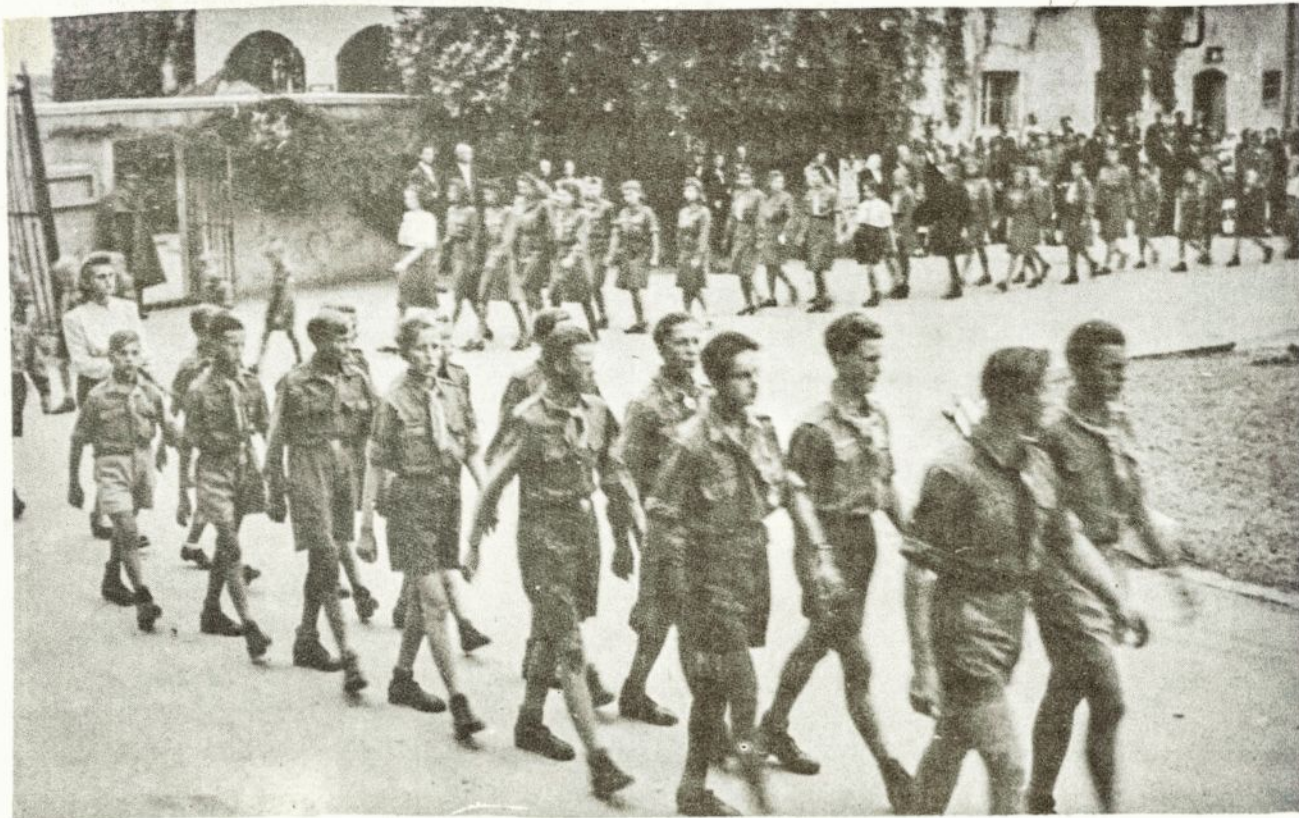
Taigi labai nustebau, kai dabartinis MV redaktorius, vieną dieną mane susitikęs, prisiminė pirmąjį šio leidinio redaktorių. Sako, netrukus minėsime MŪSŲ VYČIO 30 metų sukaktį. Šia proga paprašė paruošti pluoštelį prisiminimų apie tai, kaip leidinys prieš trečdalį šimtmečio gimė, kaip buvo leidžiamas, kuriamas.

Darbas nelengvas, kai pirmąjį redaktorių slegia beveik 70 metų našta; tokio amžiaus žmonių atmintis yra gerokai susilpnėjusi. Pagaliau, trečdalis šimtmečio istorija nėra jau tokia trumpa, — vieno rašinio rėmuose jos neišsėmsi. Tad pasitenkinsime tik kai kuriais prisiminimais.

Ar tikrai trisdešimtmetinė sukaktis?

Baigiantis Antrajam Pas. karui, Vakarų Europoje (ypač Vokietijoje) atsidūrė šimtai lietuvių studentų, kurie nebegalėjo tęsti tėvynėje pradėto mokslo. Vokietijoje, Austrijoje ir kai kur kitur susidarė tam tikros sąlygos toliau mokytis: vokiečiai bei austrai atidarė savo universitetus svetimšaliams studentams. Bet ir patys pabaltiečiai tremtiniai intelektualai bei profesoriai įsteigė dvi aukštąsias mokyklas: Pabaltijo universitetą prie Hamburgo (Šiaurės Vokietijoje) ir DP aukštąją mokyklą Muenchene, Bavarijoje. Čia susitelkė ir nemažas lietuvių studentų skaičius. Bet ir kituose senuose Vokietijos-Austrijos universitetuose buvo nemaža lietuvių. Jiems studijuoti šiek tiek padėjo pabėgėlius rėmusi UNRRA (vėliau IRO) organizacija; lietuviams studijuoti dar padėjo Amerikos lietuvių BALFas ir kitos organizacijos.

Su studijomis ėmė reikštis ir studentų organizacinis gyvenimas. Gal dešimtyje Vakarų Vokietijos aukštųjų mokyklų atsikūrė studentų skautų korp! Vytis ir

Lietuviai skautai žygiuoja Memmingeno gatvėmis.
Šiame mieste "gimė" akad. skautų VYTIS
B. Kviklio nuotr.

Studentių Skaučių Draugovės vienetai; 1948 m. gimė Akademinis Skautų Sąjūdis. Tų metų rudenį man teko perimti korporacijos pirmininko ir ASS vicepirmininko pareigas.

Mūsų organizacijos nariai gyveno pasklidę po visą Vokietiją. Reikėjo greitai juos suregistruoti, gauti adresus ir su nariais susirišti. Iš pradžių bandžiau rašyti daugelį laiškų, bet šis darbas buvo labai sunkus ir varginantis, . . . sumaniau išleisti visiems nariams lyg ir vieną laišką — biuletinį. Deja, neturėjau dauginimo priemonių.

Būdamas nerūkorius ir blaivininkas, pataupiau gaunamą rūkalų ir degtinės davinį ir už juos iš vieno vokiečio gavau seną, suklerusią (žinoma, be lietuviškų ženklų) rašomąją mašinėlę. Įsigijau mažytį neautomatišką rotatorėlį. Ir štai, 1948.IX.25 vienoje Memmingeno lietuvių stovyklos palėpėje gimė pirmasis VYTIS, antrine antrašte — „Akademinio skautų sąjūdžio tremtyje Korp! ir S! Vytis biuletinis“.

Tada laikai tremtiniams — politiniams pabėgėliams — buvo labai neramūs ir netikri. Sovietinių rusų agentai zujo DP stovyklose, sudarinėjo tremtinių sąrašus, stengdavosi įsibrauti į UNRRA organizacijos raštines, kas jiems nesunkiai pavykdavo. Tad ir mūsų biuletinis buvo neviešas, skiriamas tik ASS nariams. Pirmąjį numerį leidžiant, jau turėjau 71 registruotą korporacijos narį; jiems tuojau ir išsiuntinėjau 9 puslapių laišką — biuletinį. Leisdami antrą numerį, jau turėjome 105 registruotus narius. Beje, šį numerį, pagal mano pateiktą medžiagą, išleido jau Pabaltijo universiteto Vyčio sambūrių nariai, pirmininko Leono Maskaliūno vadovaujami. Tiesą pasakius, išspausdino nekaip. Matyt, jų rotatorius buvo dar

Memmingeno lietuvių skautų ugniagesių vieneto pratybos. Ar žinote, kad šiam vienetui vadovavo bibliografas A. Ružancovas, o Memmingeno skautams - Br. Kviklys!

prastesnis — duobėtas, daugelis vietų sunkiai išskaitomos, kitos visiškai tuščios.

Ir taip mes išleidavome kiekvieną mėnesį. 1949.X.16, minėdami akademinės skautijos 25 metų sukaktį, išleidome jau 25 puslapių biuletinį.

Tų kuklių lapelių reikšmė buvo labai didelė. Reguliariai leidžiami, jie subūrė studentus skautus - es ir jų filisterius, kurie, išemigravę į užjūrius, įvairiose vietovėse atkūrė akademinės skautijos vienetus.

Negaliu pamiršti pirmųjų bendradarbių, kuriais buvo fil. Vaclovas Augulis (mirė 1973), fil. Iz. Jonaitis (dabar Australijoje), fil. Vytenis Stasiškis (dabar Chicagoje), senj. Leonas Maskaliūnas (dabar kažkur arabų kraštuose) ir kai kurie kiti.

1950 m. VYTIS buvo perkeltas į Chicagoją, nors jo redaktorius dar tebegyveno Vokietijoje. Pagal pateiktą medžiagą, papildydamas ją nauja, keletą numerių išleido senj. Bronius Juodelis, spausdindamas, rodos, lietuvių jėzuitų rotatoriumi.

Persikėlus Chicagon, susidarė tam tikras keblumas. Tuo metu JAV-bėse buvo leidžiamas Lietuvos vyčių žurnalas — taip pat VYTIS, išeinąs jau nuo 1915 metų. Nebuvo gera turėti du tuo pačiu pavadinimu periodinius leidinius. Mums teko patiems susiprasti, — nutarėme pakeisti savojo leidinio vardą. Kadangi vis dėlto nenorėjome „Vyčio“ atsisakyti (vytiečių ambicija!), taigi nuo 1951 metų mūsų VYTIS keičiasi: leidimas tęsiamas MŪSŲ VYČIO vardu. Ir Lietuvos vyčiai buvo patenkinti ir mūsų ambicijos nenukentėjo.

Esminių pakitimų iš tiesų čia neįvyko, todėl net kyla klausimas, ar tikslu šiais metais minėti MŪSŲ VYČIO 30 metų sukaktį, kai, vis dėlto, jis pradėtas leisti 1948 m. rudenį. Ar yra reikalas save „atjauninti“? Ar 1948-50 m. VYTIS nėra vienas ir tas pats, kaip 1951-81 m. MŪSŲ VYTIS?

Pirmieji bendradarbiai

Negaliu pamiršti tų gerų vytiečių ir akademikių skaučių, pradėjusių kurti laikraščelio puslapius, teikusių jam rašinėlius, korespondencijas ir savo „grašius“.

Rašinėlius ir toliau talkino V. Augulis, V. Stasiškis, Vyt. Mikalavičius (dabar Mikūnas), J. Kniupys, Al. Nekrašas (miręs), Kazys Bėkšta (dabar kunigas Brazilijoje), Jonas Dėdinas (dabar kunigas Vokietijoje) ir eilė kitų.

Netrukus rašiniais parėmė ir mūsų garbės nariai: prof. Ignas Končius, prof. Steponas Kolupaila, dr. D. Kesiūnaitė; Al. Plateris, J. Gimbutas, Ir. Kairytė, Labuckaitė, H. Lukaševičius, K. Janavičius, Valė Baukytė . . . Jų eilę būtų galima, pavarčius komplektus, gerokai pratęsti.

Pirmąsias skyrių veiklos korespondencijas parašė L. Maskaliūnas, Vytautas Mikalavičius, J. Kniupys.

Sesės Aldonos „našlės skatikas“

Biuletenio leidimo ir pašto išlaidos buvo labai mažos, vos keliasdešimt naujųjų vokiškų markių (DM) kiekvienam numeriui, bet ir tų nebuvo . . . Bene pirmasis VYTĮ parėmė Gerardas Juškėnas (dabar Clevelande), atsiųsdamas 10 DM ir 500 lapų rotatorinio popieriaus; Vyt. Stasiškis atsiuntė 5 DM, Kęstutis Kasperavičius (jau miręs) — 5 DM, Ap. Treinys — 10 DM, V. Augulis — 5 DM, Stuttgarto vytiečiai per K. Nenortą — 10 DM. Ketvirtame biuletenio numeryje skelbiamas jau ilgesnis ir gausėnis aukų sąrašas, jų tarpe: R. Narvydas — 10 DM, dr. M. Vaitėnas — 10 DM, Freiburgo vytiečiai per Vyt. Mikalavičių — 15 DM, Tuebingeno vytiečiai — 20 DM, Darmstadto vytiečiai — 15 DM ir t.t. Iš viso 1948 metais VYTIS turėjo 166.66 DM pajamų ir 144.32 DM išlaidų; naujus 1949 metus sutikome su 22.34 DM „pelnu“! Pirmoji auka iš užjūrio (Kanados) buvo J. Dambaro.

Tačiau įplaukų nebuvo daug, nes nr. 11/1949 m. tėra paskelbtos dviejų freiburgiečių ir dr. M. Yčo aukos bei pridėtas prierašas: „Deja, aukų vis mažoka ir mes neišbrendame kad ir iš mažų skolų . . .“ Užtat sekančiame numeryje jau aukų daugiau paskelbta: vien tik senj. Gaška atsiuntė 36 DM.

Kalbant apie aukas savam biuleteniui, negaliu neprisiminti daugiau kaip prieš 30 metų buvusio tokio įvykio. Tai buvo Schwebisch Gmuendo lietuvių stovykloje, kur, visas išsitepęs, nuolat gendančiu rotatoriuku, spausdinau VYTĮ. Prie manęs priėjo daili, kažkur matyta sesė, bet jos pavardės nežinojau. Iš savo pirštinės ji ištraukė ir padavė man 20 naujųjų vokiškų markių.

— Kam tie pinigai? — klausiu.

— Mūsų biuleteniui, — atsakė ji.

— Kodėl tiek daug?

— Užtat, kad aš pinigų turiu labai daug: kaip vaikų darželio mokytoja, gaunu mėnesinę 40 DM algą. Pusė pinigų man, kita pusė mūsų VYČIUI, — paaiškino ji.

Ta geroji ir dosnioji sesė, atidavusi VYČIUI savo „našlės skatiką“, buvo Aldona Viliušytė (vėliau Martišiūnienė-Martienė), dabar gyvenanti Chicagoje.

Kai dabar, daugiau kaip po 30 metų pagalvoju apie sesės Aldonos „našlės skatiko“ auką, man ateina į galvą mintis: o kas įvyktų, jeigu tokių aukotojų mūsų tarpe būtų šiandien, kurie taip pat skirtų pusę dabartinės savo algos? Sakysime, koks nors įžymus vytielis, gaunąs per metus 30–40 tūkst. dolerių, paskiria pusę savo

algelės . . . Kiek daug gerų darbų lietuvybei ir skautijai būtų galima atlikti. Deja . . .

Nuo rotatoriaus ligi spaustuvės

VYTI ir MŪSŲ VYTI redagavau beveik 9 metus. 1953 metais jį pradėjome spausdinti spaustuvėje. Pirmąjį numerį su didžiausiu vargu surietėme su Albinu Karnium brolių Šulaičių „spaustuvėje“, įruoštoje Brighton Parko garaželyje. Su antru numeriu atėjome jau į kiek tobulesnę M. Morkūno spaustuvėlę. Tačiau eiti į spaustuvę ilgai nesiryžome. Buvo balsų už, bet daugiau prieš. Girdi, neišsimokėsime. Tačiau viską nulėmė vienas įvykis. Fil. Mega Barniškaitė surinko Clevelande žurnalui ar tik ne 70 apmokėtų prenumeratų, atsirado šiek tiek ir kitų aukų. Ir štai, MV jau spaustuvėje. Nauji rūpesčiai, bet nauji ir džiaugsmi. Savo leidinį iliustruojame. Ir taip per eilę metų.

Plėtėme ir turinį. Kadangi vienų akademikų skautų, -čių tada buvo ne tiek daug, susitarę su skautiškąja vadovybe, išplėtėme MV į „Pasaulio Lietuvių Skautų Sąjungos vadų, vadovių ir akademikų skautų, -čių laikraštį“. Atsirado ne tik naujų bendradarbių, rėmėjų, bet ir skaitytojų. Kai 1956-57 metų sąvartoje (pradėjęs spaudai ruošti „Mūsų Lietuvos“ knygas) pasitraukiau iš redaktoriaus pareigų, naujam redaktoriui Eugenijui Vilkui perdaviau MŪSŲ VYTI su apie 1000 prenumeratorių ir keliais šimtais dolerių administracijos kasoje.

* * *

Po manęs MV redaktoriai dažnai keitėsi, beveik kas metai. 1957 m. redagavo E. Vilkas, 1958 m. Vytenis Stasiškis, 1959 m. Algirdas Avižienis, 1960 m. Adomas Mickevičius, 1961 m. Antanas Dundzila, 1963-65 m. Vytautas Germanas, 1966-68 m. Rimantas Griškelis, 1969-72 m. Ramunė Kviklytė. Vėliau redagavo L. Grinius, kun. A. Saulaitis.

Prasidėjo nuosmūnio periodas. MV neteko savo periodiškumo, teiseidavo vienas kitas numeris per metus, o kartais ir nė vieno. Sumenkėjimo priežastys įvairios. Štai keletas jų: permažas ASS narių — skaitytojų dėmesys savam žurnaliukui, permenkos ASS vadovybės pastangos jį stiprinti ir išlaikyti. Tiesa, kritiškais atvejais vadovybė ieškodavo redaktorių, mėgindavo sudarinėti redakcines kolegijas, tačiau realios pagalbos nedaug tesuteikdavo: reikalai baigdavosi dirbančių „redaktorių“ suradimu, o kad reiktų dirbantiems padėti — toks paprotys retai tepasitaikydavo. Asmuo, suredagavęs vieną kitą numerį ar redaktorium išbuvęs metus, pasitraukdavo, ir vėl prasidėdavo naujos bėdos.

Menkos ir ASS narių — iškilnesnių intelektualų pastangos atskubėti leidiniui į pagalbą savo raštais. Jie dažnai bendradarbiauja bet kurioje lietuviškoje spaudoje, tik ne savoje. „Geruosius darbelius“ vis tik kitiems darome, save užmiršdami . . .

Pagalčiau reikalai pakrypo blogiausia kryptimi: ASS pristigo MŪSŲ VYČIUI redaguoti savų narių. MV nemirė tik todėl, kad jį redaguoti sutiko du mūsų skautininkai — ilgamečiai spaudos darbuotojai.

Žinoma, spaudos darbuotojų trūkumas nėra vienų akademikų skautų liga: ja serga ir visa lietuviškoji spauda išėivijoje. Tačiau kai kurie mūsų išėivijos laikraščiai vis dėlto naujų redaktorių surado savųjų tarpe. Gražiu pavyzdžiu gali būti ATEITIS, prieš keletą metų pergyvenusi lygiai tokią pačią krizę, kaip dabar MV.

fil. Bronius Kviklys

VYTI ir MŪSŲ VYTI mes kūrėme ir išlaikėme, gyvendami sunkiausiomis sąlygomis: tremtinių stovyklų palėpėse, mokydamiesi įnamiais svetimuose universitetuose; jį rėmėme, atsisakydami pietų ar vakarienės. Vėliau jo nepamiršome, atsidurę Kanados miškuose — geležies, anglių ar vario kasyklose, Australijos „bušuose“ ar vargdami Amerikos fabrikų dulkėse. Tų metų komplektai yra storiausi, gausiausi puslapių skaičiumi ir gyviausi savo dvasia.

MŪSŲ VYČIO menkėjimas prasidėjo su mūsų gyvenimo gerėjimu. Jei Vokietijoje gyvendamas studentas skautas, gaudamas kuklią keliasdešimt markių stipdeniją, pasiūsdavo savo laikraštėliui keletą markių, tai dabar, gauamas keliasdešimt tūkstančių metinės algos, dažnai ir nario mokesčio nesusimoka, o jam atsiųstą lietuvišką knygą grąžina kaip „nereikalingą“.

Bet ne vien materialinė pusė svarbi. Reikia dar ir pasiaukojimo savo organizacijai, daugiau pasitikėjimo savimi. Juk mūsų yra daug, o ir kiekvienas atskirai esame jau „šis tas“. Kodėl mūsų junginys vis dėlto yra silpnokas, bent neduoda tiek, kiek reikia?

Prisimindami VYČIO ir MŪSŲ VYČIO pirmuosius gyvenimo metus, jo kūrėjus, rėmėjus ir ugdytojus, mėginkime arčiau pažvelgti į save ir pajieškoti stiprybės ne kur kitur, o tiktai savyje, ir neleisti mūsų žurnalui, esančiam dar netaip jau seno amžiaus, numirti.

DAR KOJOMS NEAPŠILUS . . .

fil. Vytautas Mikūnas prisimena

Dar nespėję po klajonių senąją Europą gerai apšilti Chicagoje, 1949 m. skubėjome steigti pirmąjį akad. skautų skyrių. Buvo aišku, kad likimas ilgiau čia mus užlaikys.

Dėjosi nuostabūs dalykai: dar neužsitikrinę pragyvenimo, jau susispietėme į ASS gretas: 1949 m. rudenį įsteigėme pirmąjį korp! Vytis skyrių Amerikoje. Už poros savaitių ir ASD skyrius pradėjo darbą. Smagu buvo susiburti į vienminčių būrį, pasvarstyti rūpimus klausimus. Vienas kitą pažinojome iš ASS stovyklų ir suvažiavimų Vokietijoje, visus rišo ta pati mintis.

Už mėnesio gavome fil. B. Kviklio laišką iš Vokietijos, kur jis redagavo, spausdino ir siuntinėjo korp! Vytis biuletinį. Kilo mintis, jog reikėtų žurnalo, kuris tarnautų ir Vyčio korporacijai ir ASD.

Fil. B. Kviklys prašė perkelti biuletinio leidimą į JAV. Prašymas buvo staigus ir nelengvai sprendžiamas: neturėjome redaktoriaus, rotatoriaus nei kitų priemonių. Iškilo ir žurnalo vardo klausimas: nuo seno JAV ėjo Lietuvos vyčių organizacijos žurnalas tuo pačiu (Vytis) pavadinimu, — reikėjo rasti naują pavadinimą. Šis lengvai išspręstas, pridėjus žodelytį „Mūsų“; taip gimė MŪSŲ VYTIS. Rinkomės keliems pasitarimams, o padėtį išgelbėjo Br. Juodelis, turįs redagavimo patyrimą,

fil. Bronius Juodelis

įgytą dirbant dar Vokietijoje prie liet. skautų leidinių. Įsigijome raš. mašinėlę, rotatorių ir kitų reikmenų. Priemonės kainavo virš 200 dol. (anuomet stambi suma), kuriuos naujakuriams teko sudėti.

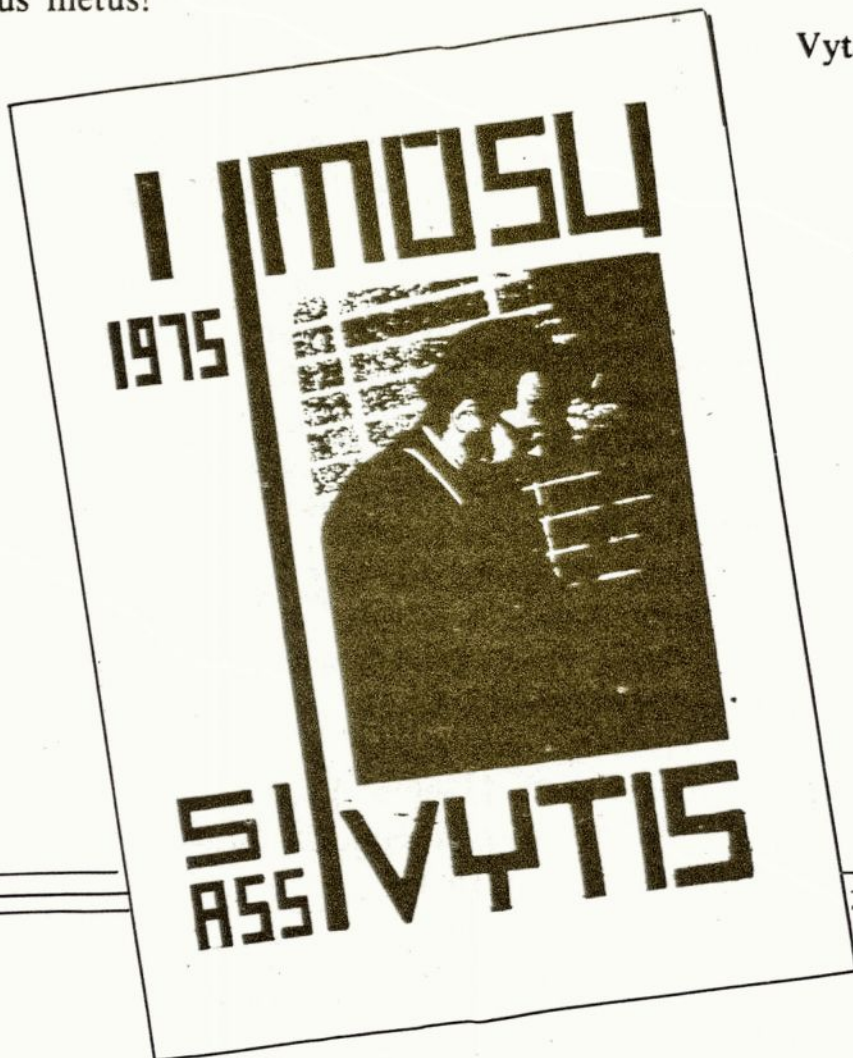
Jautėmės laimingi, turėdami savo kuklią spaustuvėį; 1950 gegužės 7 d. išleidome pirmąjį šiapus Atlanto VYČIO numerį, o 1951 kovo mėnesį jau didžiavomės nauju, savų redaktorių ir spaustuvininkų išleistu MŪSŲ VYČIU. Įj redagavo fil. B. Kviklys Vokietijoje, bet visą naštą tempė red. pavad. B. Juodelis Chicagoje, talkinamas R. Klimo (tech. red.), R. Mieželio (spausdinimas ir eksped.). Džiaugėmės naujagimiu, nes jis daugeliu atvejų buvo pranašesnis už kuklų Memmingeno biuletinį: techniškai gerai sutvarkytas, iliustruotas, geresnė spauda ir popierius. Jis jau buvo skirtas ASD ir korp! Vytis nariams, tad visų laukiamas ir branginamas.

Trisdešimt metų prabėgo labai greit, žurnalas gerokai pasikeitė, tobulėjo, suaktualėjo. Pergyveno jis ir porą krizių, bet išliko visada jaunas ir įdomus. Jis yra viso Sąjūdžio žurnalas, rišas mus, išsisklaidž. usius po plačiuosius šios planetos žemynus.

Sveikiname mūsų brangų Sukaktuvininką 30 metų tarnyboje, abu redaktorius, administratorę sesę D. Korzonienę ir visus talkininkus plačiame pasaulyje, tikėdami, kad jūsų pasišventimu MŪSŲ VYTIS gyvuos dar ilgus metus, neužmirštant — šia proga — kad ir mes patys privalome jam padėti rašiniiais, pinigine bei moraline talka.

Gyvuok ilgus metus!

Vytautas Mikūnas

IŠ v.s. JUOZĖS VAIČIŪNIENĖS
 POEZIJOS JUODRAŠČIO
 (poetės mirties 7-erių metų proga)

Paukštytė

Be paukštyčių būtų tylūs medžiai mūsų sodo,
 O namų langai aptemę, neregiai . . .
 Tik paukštyčių čiulbesys pasako ir spanreliai rodo,
 Kur nuo ryto iki vakaro negęsta židiniai . . .

Skautas

Jis rimtas, kada jam geltoną kaklaryšį riša,
 Supratusiam pėdsakų paslaptį visą . . .
 Jis didelis, kai į aukštesnįjį laipsnį jį kelia,
 Jis linksmas benešdamas skilties gairelę . . .
 Jis švilpauja, dirbdamas inkilą, sukdamas švilpą . . .
 Nesigiria metęs kam gelbėtis kilpą . . .
 Žvalus jis jaunuolis. O kas apie kalbą paklausia —
 Visiems gi kalba jis tėvų ir senolių mieliausia!

Skautininkas

Kas perima kankles iš krivių, vyskupų, vaidilų,
 Kad nenutiltų, bet garsiau skambėtų,
 Tas įveria į jas daugiau auksinių stygų
 Vietoje tų, kurios nutrūko, surūdijo ar sudilo —
 Ir, be Praamžiaus, niekieno dar prištais nelytėtų.
 O pats kautynių ir kovų laukuos
 Greičiau stovyklos lauže susidegins, bet nepasiduos.

Skautas vytis

Jis lydi skrendantįjį baltą Vytį
 Nuo Karaliaučiaus iki Lietuvos Brastos
 Ir nuo karūnos Lietuvai Mindaugo atneštos
 Iki toliausios būsimos kartos
 Savo valstybės ir tautos.
 Jis moka tikrąją istoriją skaityti ir rašyti,
 Lydėdamas per vandenį ir ugnį Baltą Vytį . . .

Jūrų skautė

Smėlis, vėjas, bangos, lūžiai debesų . . .
 Ir žuvėdra grakščiasparnė klykauja žaibų barta . . .
 Plakasi su Vaivos juosta vėliava tavoji iškelta . . .
 Braido, vandenį kilnodamas, Bangpūtis pilkas . . .
 Draikosi šilkai Jūratės mėlynų kasų . . .
 O Kastytis virkauja, Perkūno baustas . . .
 Ratais plečiasi Vandenės violetinis apsiaustas . . .
 Nė tokioj kautynių erdvėje nebebaisu,
 Kai žinai, jog audra švyturin — greičiausias žirgas. —
 Labas, Baltija, ir platūs vieškeliai dausų!

Jūrų skautas

Nors ir pelkynų, mirgančių liepsnelėmis, nebraidęs,
 Bet ir dabar nebebijai slogos įgyti dėl sušlapusiųjų kojų,
 Kai spindi į akis Šešioliktos Vasario raidės
 Ir šaukia į ryžtingą laisvėn kylantį rytojų.
 Susidedas iš šimto ažuolinių plaustų,
 Laivynas budi, paruoštas išplaukti kas sekundę,
 Nors ir šauksmai sirenų nepaliautų gundę
 Ir vandenynų piktosios undinės baisiai siaustų,
 Plaustus ardytų, plėštų paskutinę burę . . .
 Tu Klaipėdos bemojančiajam švyturiui keli kepurę!

Akademikė skautė

Iš pelėdos gauni knygą, plunksną, mokslo gylį,
 Kad pati pajėgtum rišt istoriją ir praeitį su ateitimi,
 Kad žinotum, kur kas kenčia, džiaugiasi ir savo tautą myli,
 Nepaklystum susitikusi su painiausių griūtim . . .
 Kur klasta, pakalnė, skardis, miškas ar kalva,
 Tau parodo žydrios akys, protas ir . . . Galva.

Akademikas skautas

Apšviečia teisės teisingumo saulė mus,
 Susmigus spinduliais į užverstus tamsos lapus,
 Kad leistų regimas teisėjas ir vagis
 Ir Neteisybės išluptas Teisybei kruvinas akis,
 Tikybę ir tautų, valstybių sidabrinis Judas
 Ir beriamas užnuodytas ir sveikas grūdas.

MŪSŲ PASTANGOS PATEKTI Į JUODĄJĄ SKRYNIĄ

Praėjusių metų lapkr. 8-9 d. Chicagoje vykusio ASS metinė šventė pradėta simpoziumu, kurio tema buvo: Lietuvos klausimo skleidimas (puoselėjimas) amerikiečių tarpe. Simpoziumą moderavo fil. Alg. Tamošiūnas, o temos mintis pateikė dr. K. Šidlauskas (ALTOs p-kas), fil. Anat. Milūnas bei du jaunosios kartos atstovai: Saul. Čyvas ir Pr. Pranckevičius.

Moderatorius, atidarymo žodelyje apibūdinęs mūsų organizacijų bei institucijų keliamus lietuviškus klausimus amerikiečių visuomenėje, pakvietė išklaudyti keturių prelegentų nuomones apie mūsų pastangas prisistatyti šiai visuomenei bei įsibelsti į vadinamą Juodąją Skrynią — Black Box. Black Box — profesoriaus David Easton nukalta abstrakti metafora, taikoma apibūdinti Amerikos valdžios „smegenų trestą“, kuris vairuoja, nustato krašto politikos vyksmą, linkmę ir pan.

SAULIUS ČYVAS: SIEKIAI, METODAI, KLAIDOS

Kalbėtojas, pateikęs klausimus, kokia yra dabartinė lietuviškoji teorija, kuriais metodais bandome rūpintis lietuviškus siekius įgyvendinti, ar priemonės yra planingos ir kokie būtų galimi patobulinimai, pateikė šias mintis:

— Aukščiausias mūsų siekis yra padėti okupuotai Lietuvai, tačiau ji kartais užmirštame ir, atrodo, savo veikla nukrypstame ne į Lietuvos, o antraeilis (organizacinius, asmeninius) reikalus.

— Veiklos metodas — kurti, išvystyti bei išlaikyti savo identitetą. Turime operą, ansamblius, lit. mokyklas, — šias užduotis atliekame, tačiau vien tik savose ribose. Ar pasiekiamo Amerikos visuomenę? Ką Amerika žino apie mus, operą etc.?

— Viena pagrindinių mūsų veiklos problemų yra ta, jog lietuviškų junginių siekiai nebuvo sukurti išeinant į platesnę Amerikos visuomenę. Šiuo požiūriu esame atsitvėrę siena nuo gyvenamo krašto tėkmės.

— Kita mūsų bėda yra, jog daugelis, susidūrę su amerikiečiais, ir patys nežino tikslios dabartinės Lietuvos padėties, tikrųjų krašte vykstančių niuansų. Visų pirma patys savybėje privalėtume gerai apsišviesti, papildyti savo lietuvišką žinyną ir tik tada eiti į amerikiečių visuomenę su norima misija.

Neseniai iš tėvynės pasitraukęs Vl. Šakalys viename pokalbyje pateikė pasakėčią apie lokį ir jį užpuolusį būrį vilkų. Pastarieji šokinėjo aplink lokį, deja, kandžiodamiesi tarp savęs, nes kiekvienas jų norėjo nurioti kitus savo suokalbininkus ir būti tuo pirmuoju, kuris kibs į lokį. Lokiui nė bijoti nereikėjo, nes jautė: kol vilkai pešis tarp savęs, jam nebus jokio pavojaus.

Tai karčios tiesos palyginimas. Reikia suprasti, kas viena organizacija didelių kalnų nenuvers. Daugybė yra nuveiktinų darbų, o jiems įvykdyti privalu vienybė tarp organizacijų. Baigiamoji mintis ir būtų ši: ištieskime ranką vieni kitiems, tada tikrai galėsime didžiuotis.

FIL. ANAT. MILŪNAS: POLITINĖS KOPĖČIOS PRAKTIKOJE

Galimybės pasireikšti politinėse partijose, o per jas iškelti lietuvių reikalus yra neribotos, ypač dabar, kai mūsų jaunoji karta jau gražiai įsitvirtinusi amerikiečių visuomenėje.

Jaunimo Kongreso metu buvo eilė nutarimų; vienas jų kvietė jaunimą jungtis į gyvenamo krašto veiklą. Tai mus nudžiugino, buvo parašytas PLJSajungai laiškas, kviečiąs prisijungti ir prie lietuvių respublikonų veiklos. Deja, didesnio dėmesio nesulaukėme.

Įsijungti į politinę veiklą galima įvairiais būdais. Įvadui maža pastabėlė: esame įpratę norėti, kad, kreipiantis į pvz. kongreso narį, šis tuoj reaguotų, tuoj mums padėtų. Čia, deja, reikia kantrybės, reikia nuolatinio jų informavimo etc. Politinė akcija pradėtina nuo apačios, nuo žemiausios politinės ląstelės — seniūnijos.

1. Vietinė partijos veikla: dalyvavimas seniūnijos (precinct) darbuotėje. Ši daugiausia pasireiškia prieš rinkimus; užmezgamos pažintys su vietos „politikieriais“ bei kandidatais.

2. Dalyvavimas taut. grupių respublikonų veikloje. (Pasakytina, jog demokratų partija paskutiniu metu tokios organizacijos neturi.) Mes šioje organizacijoje dalyvaujame per Amerikos Lietuvių Respublikonų Federaciją. Respublikonų tautinių grupių Taryba šaukia metinius suvažiavimus, o Tarybos valdyba turi nuolatinis susirinkimus. Valdyboje yra ir keletas lietuvių.

3. Įsijungimas į kandidato rinkiminę veiklą. Tai gal vienas efektyviausių būdų patekti politinėn veiklon, ypač jei kandidatas laimi. Tada galima turėti didesnę įtaką, ypač įsijungus į išrinktojo štabą. Šiuo metu Washingtone jau dirba nemažas skaičius lietuvių, pvz., Linas Kojelis senatoriaus Schweiker, Jurgis Ramonas senatoriaus Domenici, Jonas Bobelis kongresmano Derwinskio, Patrick Baikauskas kongresmano O'Brien įstaigose. Savo laiku aktyviai dirbęs senatoriaus Taft rinkiminėje veikloje, vėliau Clevelando mero R. Perk rinkiminėje eigoje, Raim. Kudukis po rinkimų buvo tapęs jo „dešine ranka“. Yra ir eilė kitų įvairiose vietovėse.

4. Pats efektyviausias būdas — tai kandidatuoti pačiam. Pozicijų yra daug ir, laimėjus rinkimus, ateina pripažinimas bei prestižas. Vienas iškiliausių lietuvių politiniame lauke buvo Antanas Olis.

Aplamai, pasireikšti ir įsijungti į politinę veiklą yra daug būdų. Tačiau tai reikalauja daug triūso, o tikslai nevisur yra pasiekiami, ypač, kai tenka dirbti aplinkoje, kuri tai partijai nėra palanki, pvz., Chicaga respublikonams. Tačiau kiekviena partija laukia talkininkų, ypač jaunimo. Organizuotas lietuvių apylinkių veikimas turėtų būti sumaniau išnaudotas.

Kitas būdas — pasireikšti politinėje scenoje finansiškai, tačiau mes šioje srityje nesame pajėgūs.

Kaip mes galime iškelti lietuvių rūpesčius per politinę veiklą?

— Iškilus reikalui, korespondencija ar telefoninis paskambinimas iš partinės organizacijos visad susilaukia stipresnio dėmesio.

— Jei planuojamas asmeninis susitikimas su senatoriumi ar kongreso atstovu, privalu pasiruošti: pasitelkiama medžiaga raštu prašomu reikalui. Po pasimatymo štabo nariai turi gersnį vaizdą, greičiau gali padėti. Čia reikia pabrėžti štabo narių

svarbą, nes jie atlieka daugumą darbo. Neužmirškime padėkos!

— Ir partijos platformos paruošime galime savo rūpimus klausimus iškelti. 80-tųjų metų respub. partijos platformos apklausinėjimuose lietuviai liudijo Californijoje, Michigane, Floridoje ir Ilinojuje (Chicagoje buvo pakviestos net 3 lietuvių organizacijos). Nors tokie įvykiai nevisada duoda lauktų rezultatų, tačiau visad yra forumas ir jį reikia išnaudoti.

— Dalyvaujant suvažiavimuose, susirinkimuose ir panašiuose susibūrimuose, labai dažnai atsiranda progų iškelti mūsų reikalus ar lietuvių vardą. Pavyzdžiu būtų neseniai Washingtone priimta rezoliucija dėl 18 lietuvių, demonstravusių prieš Sovietų Sąjungą, ir dėl jų arešto.

Baigiant pažymėtina, jog lietuvių tautinė grupė yra pati veikliausia Amerikos Tautinių Grupių Respublikonų veikloje. Šiais metais Clevelando suvažiavime ambasadorius George Bush įteikė Liet. Respub. Federacijai iškiliausio junginio pažymėjimą.

Norėtume matyti dar stipresnę lietuvių veiklą Amerikos politiniame gyvenime; norėtume matyti lietuvių Amerikos Kongrese. Todėl kviečiame į talką ir bendrą darbą krašto politinėje arenoje.

DR. K. ŠIDLAUSKAS: PALAIKYTI LAISVĖS BYLĄ GYVĄ

Prelegentas aptarė mūsų siekimus bei kokį dėmesį JAV federalinės įstaigos skiria lietuviškų grupių pastangoms; nurodė, jog per eilę metų Kongresas yra skyręs daugiau dėmesio mūsų junginiams, o State Departmentas mažiau. Kongrese praėjo vadinamoji Kersteno rezoliucija, ten įvyksta Vasario 16-sios minėjimai; Kongrese turime tokį forumą, kad eventualiu atveju visad galėtume sukelti nemažą balsą, „triukšmą“. Į Atstovų Rūmus siunčiame net savo kapelioną, šimtais yra rašomi laišakai Kongreso nariams, prašant jų pareiškimų etc.

Nesame didelė etninė grupė, kad galėtume įtaigoti Baltuosius ar Atstovų Rūmus savo linkme, bet šia kryptimi nenuilstamai veikiama. Pvz., Afganistano atveju pasiūsta rezoliucija, kur sugretinama Lietuvos ir Afganistano padėtis.

Suprantama, jog nevisi užmojai duoda lauktų vaisių, tačiau vienas pagrindinių ALTO uždavinių yra palaikyti Lietuvos laisvės bylą gyvą. Laikui tekant ir Washingtone vis besikeičiant pareigūnams, nenutrūkstamai tenka šviesti, informuoti naujuosius valdininkus, kad mūsų klausimas neužsimarinuotų.

Zonduojamos galimybės praplėsti Pabaltijo tautų atstovavimą Washingtone, dedamos pastangos išlaikyti lietuvių bei latvių konsulatus: ieškoma būdų, kad į šias mūsų atstovybes, vyresniesiems išeinant, būtų priimami nauji asmenys. Finansinis šių įstaigų klausimas tam tikra prasme yra išspręstas.

PR. PRANSKEVIČIUS: DEMONSTRUOJAME . . .

Šiuo laiku yra labai madinga demonstracijomis atkreipti į save dėmesį. Demonstruoja juodukai, studentai, gay sąjūdis, moterys ir t.t. Įvairiai ir įdomiai vystėsi ir lietuvių demonstracijos. Bene pirmosios buvo paremti Kudirką, Brazinskių pabėgimą, spontaniškai liet. jaunimas miestuose ruošė eitynes prieš sovietų pareigūnus Washingtone, prieš religinę priespaudą Lietuvoje. Neseniai PLJS demonstracijomis protestavo dėl Petkaus, Gajausko ir t.t. ir t.t.

Ko buvo bandoma pasiekti? Suprantama, jog norėta patekti į spaudą, atkreipti

dėmesį. Pradžioje vyko gal ir prastokai, nes yra buvę atvejų, kai, spontaniškai suvažiavus, net nežinota, kaip savo nešamą žinią perteikti spaudos žmonėms. Laikui bėgant, demonstracijos gerėjo savo organizuotumu, vyko tobulėnis kontaktas su spauda, žodžiu — išmokstame, kaip demonstruoti.

Bet savęs paklauskime: ar savo demonstracijomis paveikiame amerikiečių visuomenę?

Kartais jaučiama, kad demonstracijos turi ir negatyvią įtaką: atrodo, kad publika pradeda mus pažinti kaip nuolat dejuojančią tautinę grupę. Girdime, kad Lietuvą pasiekiančios žinios apie mūsų protestus sudaro viliojantį įspūdį, bet kartu ir apgaunantį, nes demonstracijomis gal ir nepasiekiamo to, ko tikrai norėtume.

Gal tiksliau ir efektingiau būtų, jei Lietuvos reikalus kelti bandytume per Amerikos valdžios aparatą.

SUMMA SUMMARUM

Simpoziumo moderatorius, susumavęs prelegentų mintis, pateikė išvadas bei krūvą sugestijų, kurių keletą pateikiame:

— Atrodo, jog lietuviams Washingtone trūksta profesinio lobby'isto, kuris padėtų mums sumaniau norimų užmojų siekti.

— Vieningiau panaudotina savoji balsavimo teisė per rinkimus.

— Kreipiantis į šio krašto publiką, pabrėžti, jog veikiame amerikietišku nacionalizmu, o ne etniniu; toks metodas, savų tikslų siekiant, būtų efektingesnis.

Politinė akcija praktikoje: prez. kandidatą R. Reagan Chicagos viešnageis metu globoja mūsų mūsiškiai respublikonai veikėjai A. Regis ir fil. Anat. Milūnas

S

ESĖ NIJOLĖ NUSIŠOKDINO 8- tają VYDŪNO PREMIJĄ

fil. Nijolė Pupienė

Vydūno Jaunimo Fondas, skatin-damas jaunesnės kartos lietuvių darbus mūsų tautinėje-visuomeninėje-kultūri-nėje veikloje, kasmet įvertinimo žyme-niu ir pinigine premija pagerbia tais metais labiausiai iškilų asmenį. 1980 metais (ASS metinėje šventėje, lapk-ričio 11 d.) šis žymuo įteiktas fil. Nijolei Pupienei.

Sesės Nijolės pavardė dažnai mir-gėjo spaudos puslapiuose, kaip sėk-mingai praėjusios VI-tosios Lietuvių Tautinių šokių šventės vadovės. Vydū-no Jaunimo Fondas pagerbė sesę Nijolę ne vien už tos didingos šventės programos paruošimą ir pravedimą, bet ypatingai už jos ilgametį darbą su lietuviškuoju jaunimui lituanistinėse mokyklose ir tautinių šokių šokėjais.

Įteikdamas atžymėjimą, VJF valdy-bos pirmininkas fil.s. Vytautas Mik-ūnas paryškino, kad fondas kiekvie-nais metais labai atidžiai stebi ne vien ASS narių, bet visos lietuviškos visuomenės veiklą ir metine premija atžymi iškiluosius veikėjus, rašytojus, menininkus ar kitaip pasižymėjusius asmenis. Praėjusių metų vertintojų dėmesys buvo nukreiptas į lituanistinį švietimą, mokyklas, kurių reikšmę ir svarbą tolydžio vis labiau įvertinam. Laikas pagerbti šių dienų mokyto, kuris analogiškai atitinka praėjusio šimtmečio Vargo mokyklos mokytoją-daraktorių. Toji vargo mokykla pa-ruošė lietuvių tautą prisikėlimui ir šviesesniai gyvenimui.

Lituanisto mokytojo ir tautinių šokių vadovo labai sėkminga darbuo-toja pripažinta fil. Nijolė Pupienė. Jai vienbalsiu valdybos nutarimu paskirtas atžymėjimas ir premija.

Sesei Nijolei atžymėjimą įteikė VJF valdybos reikalų vedėjas fil. Kęstutis Ambutas, o \$500 pinigine premiją —

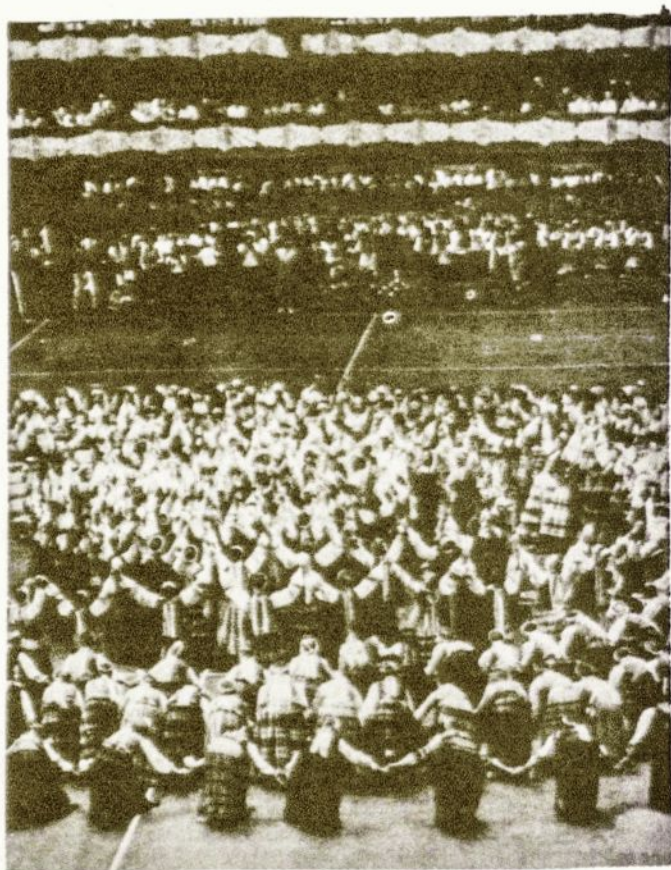
ASS šventė- žodis tenka sesei N. Pupienei, VJF premijos laimėtojai. Šalia - fil. V. Mikūnas, fondo p-kas.

valdybos vicepirm. fil. Danutė Korzonienė.

Ankstyvoje vaikystėje, gyvendama Austrijoje, sesė Nijolė skautininkės Marijošienės vadovaujamoje grupėje susipažino su lietuvišku tautiniu šokiu ir jį taip pamilo, kad iki šių dienų jis tapo neatskiriama jos gyvenimo dalimi. Ir ne tik pati šoko, bet lankė specialius šios srities kursus, kuriuose įgytas žinias perdavė mokydama šio meno mūsų jaunimėli. Susidarytų labai ilgas sąrašas pavadinimų grupių, kurias ji per eilę metų mokė ir vadovavo. Nuo 1956 iki 1980-ųjų metų jos mokomi šoko virš 1000 šokėjų. Kaip šokėja ar vadovė dalyvavo visose šešiose Lietuvių Tautinių Šokių šventėse.

Sesė Nijolė jau dvidešimtus metus dirba Čikagos Aukštesniojoje Lituaniškos mokykloje ir lygiagrečiai aštuntus metus Dariaus-Girėno lituanistinėje mokykloje.

I.R.

KAD LIETUVYBĖ IŠLIKTŲ GYVA!

Didžiai nustebau, kai fil. Vytautas Mikūnas pranešė, kad šių metų Vydūno Jaunimo Fondo premija yra paskirta man už lietuvišką veiklą su jaunimu. Šis darbas man buvo toks natūralus ir kasdieniškas, dalis mano gyvenimo, kad niekad nesitikėjau gausianti už tai premiją.

Jau nuo jaunystės skautų organizacija suteikė man galimybę pamatyti bendro darbo rezultatus, siekiant išlaikyti lietuviškumą jaunime. Prieš daugelį metų, man priklausant skautų suorganizuotoje tautinių šokių grupei Grandis, pamačiau, koku dideliu noru jaunimas sėmėsi mūsų tautinį turtą — šokį. Tas entuziazmas matosi ir šių dienų jaunime, kai jau sunku jį kuo nors sudominti. Mums džiugu, kad kartu su tautiniais šokiais jaunieji susipažįsta ir su liaudies muzika, tautiniais rūbais, turi progos vartoti lietuvių kalbą ir tarpusavyje bendrauti. Juk mūsų svarbiausia pareiga ir yra perduoti šį neįkainojamą turtą — mūsų tautinę kultūrą, jei norime, kad lietuvybė išliktų gyva. Šeštoji Tautinių Šokių šventė, kurią pergyvenom šią vasarą, paliudijo, kad per šokį galima suburti tūkstančius.

Dalis šokančio jaunimo, patys jauniausi, savo tautinių šokių pradžią gauna lituanistinėse mokyklose. Nors vaikai nenoriai lanko šias mokyklas, sunki lietuvių kalba, bet per nuolatinį tėvų ir mokytojų spaudimą mes sulaukiame stebinančių rezultatų. Subrendę, jie supranta, kiek tapo praturtinta jų asmenybė lituanistinėse mokyklose. Tik tada jie lieka dėkingi tėvams. Tai pateisina mūsų pastangas.

Vydūno Fondo nuveiktą darbą lietuvybei išlaikyti labai vertinu ir linkiu dar ilgų metų nenuilstamos veiklos. Mielai priimu skirtą premiją, kuri tebus ne vien manęs pagerbimas, bet ir kitiems paskatinimas. Visa savo lietuviška širdimi tariau Jums AČIŪ.

Nijolė Jasėnaitė-Pupienė

Sesė Nijolė uždega VI-sios Taut. Šokių šventės aukuro ugnį

P

IRMIEJI VILKAVIŠKIO SKAUČIŲ FILISTERIŲ ŽINGSNIAI

Kiekvienas laiškas, kuriame dar kartais randi ir nuotrauką, atsiųstas iš pavergtos tėvynės, yra didžiai brangus ir mielas, nes grąžina tave atgal į namus ir primena daug brangių išgyvenimų, o drauge yra ir nepriklausomos Lietuvos maža, maža dalelė.

Tad ir aš neseniai gavau laišką su nuotrauka, kurioje yra net trys mūsų filisterės, dabar gyvenančios JAV. Nuotrauka daryta 1925 m. Vilkaviškyje. Ten nufotografuota Vilkaviškio skautų tunto dalis su svečiais iš Kybartų. Kybartiečiai skautai — su tamsiomis gimnazijos uniformomis. Vilkaviškio tuntas buvo įkurtas tais pačiais metais (1924), kai ir pirmieji skautai kūrėsi Lietuvos Universitete. Tuntą sudarė Vilkaviškio „Žiburio“ gimnazijos, Kybartų gimnazijos ir Pilviškių progimnazijos mokiniai.

Viršutinėje nuotraukos eilėje (pirmasis iš kairės) yra tuntininkas, gimnazijos mokyt. s. Zigmas Varanka. Kai aš prieš kelerius metus lankiausi Lietuvoje, tai vilkaviškiečiai pasakojo, kad jis yra žuvęs drauge su kitais partizanais Alytaus giriose.

Vidurinėje eilėje (antroji iš dešinės) yra tunto adjutantė, aštuntosios klasės mokinė Elena Danilevičiūtė-Barkauskienė. Ji vėliau buvo mokytoja ir mirė Kaune (tik 25 metų) po sunkios ligos, palaidota Vilkaviškio kapuose.

Pačiame nuotraukos viduryje (su skautiška uniforma) yra fil. Ona Vingilytė-Kavaliūnienė. Ji buvo išrinkta pirmąja Studenčių Skaučių Draugovės valdybos pirmininke 1930 m. Vytauto D. Universitete. Mat, mišri universiteto skautų, -čių draugovė dėl įvairių skirtingų nuomonių bei įsitikinimų suskilo. Tada studentės skautės atsiskyrė ir nuėjo savais keliais, o 1930 m. įkūrė savo atskirą draugovę universitete. Prie šios draugovės ir bendrai prie visų Kauno skautų darbų daug prisidėjo ir šios mūsų veteranės, kaip pvz.: fil. dr. J. Aglinskienė ir fil. dr. M. Budrienė. Jodvi abi dabar gyvena Chicagoje. Anot mirusios fil. dr. D. Kesiūnaitės, ta skyrybų „operacija“ turėjo įvykti, nors ir buvo labai skaudi. Fil. O. Kavaliūnienė yra baigusi Vytauto D. Universitete geografiją, dabar gyvena Clevelande. Antroje eilėje (antroji iš kairės) yra fil. Kunigunda Bartninkaitė-Kodatienė. Ji buvo Studenčių Skaučių Draugovės valdybos pirmininke nuo 1931 iki 1934 m. Fil. Kodatienė yra baigusi Vytauto D. Universitete ekonomiją, dabar gyvena Floridoje.

Apačioje (pirmoji iš dešinės) sėdi fil. Sofija Danilevičiūtė-Jurkynienė. Kai 1938 m. Kaune, Pažangos rūmuose, buvo sušauktas skaučių filisterių suvažiavimas, tai

Vilkaviškio - Kybartų skautų grupė 1925 m.

tada buvo įkurta Filisterių Skaučių Sąjunga, o valdybos pirmąja pirmininke buvo išrinkta fil. S. Jurkynienė. Ji yra baigusi Vytauto D. Universitete lituanistiką ir dabar gyvena Chicagoje.

Žiūrint į tokią nuotrauką, savaimė grįžta gausūs prisiminimai ir apie pirmuosius filisterių skaučių žingsnius. Kaip ir kitose nepriklausomais laikais Lietuvos gimnazijose, taip ir Vilkaviškio „Žiburio“ gimnazijoje skautų įsikūrimas buvo itin didelė naujiena. Kai kurie mokytojai nustebę tuoj kėlė klausimą, kam reikia naujos tarptautinės organizacijos, jeigu gimnazijoje yra ateitininkai. Bet daugelį mokinių iš karto sudomino skautų ideologija bei principai, apie kuriuos mums papasakojo vieną dieną kūno kultūros mokyt. Z. Varanka, sugrįžęs iš Marijampolės (mat, ten skautai jau buvo įsikūrę anksčiau). Nors mes tada beveik visi ir buvome ateitininkai, bet mums patiko skautų iškylos, pažinimas gamtos ir apylinkių, naujos dainos, žaidimai ir t.t. Tad kas galėjo būti įdomesnio ir patrauklesnio anų laikų mūsų besimokančiam jaunimui, kaip tarnauti Dievui, tėvynei ir artimui. Todėl skautų įsikūrimui Vilkaviškyje pritarė gimnazijos direktorius, inspektorius, kapelionas ir dalis mokytojų. Tokiu būdu prieš 50 metų visi sutilpome kukliuose gimnazijos rūmuose, o nariais buvome ateitininkų kuopelėse ir skautų draugovėse.

Tačiau pirmomis dienomis į skautų kūrimąsi reagavo ne tik mokytojai, bet ir tėvai. Žinoma, daugeliui tėvų buvo svarbu, kad vaikai gerai mokytųsi ir pereitų kasmet į aukštesnes klases, o nelakstytų iš skautų sueigų į ateitininkų susirinkimus. Mat, Vilkaviškio „Žiburio“ gimnazija tada buvo privati ir reikėjo ganėn brangiai mokėti už mokslą. Be to, tėvai turėjo pirkti uniformas, knygas ir kt., o mes

pradėjome prašyti dar ir skautiškų uniformų, kurios mums labai patiko. Be abejo, tėvams buvo gana sunku. Pavyzdžiui, mūsų šeimoje vienais metais net 4 lankėme gimnaziją. Tai tėvai pasiuvo skautiškas uniformas man ir sesutei, o abu broliai turėjo pasitenkinti tik skautiškom lelijėlėm prie gimnazijos uniformų.

Pradžioje tėvai buvo nepatenkinti, kodėl mergaitės, eidamos į sueigas, nešasi lazdas. Berniukams jie tokių priekaištų nedarė. Iš tikrųjų lazda yra geras daiktas. Su ja gali apsiginti nuo šuns, gali ištiesti skęstančiam, gali paremti nugriuvusią tvorą. Prie tų lazdų (jas galima matyti nuotraukoje) mes parodų metu prisirišdavome skilčių gaireles, o taipgi naudodavome ir neštuvams padaryti. Tačiau ilginiui tos lazdos kažkur pradingo.

* * *

Šiandien, žvelgiant į pirmuosius skaučių filisterių žingsnius dar Lietuvoje, tenka pasakyti, jog gyvenimo tekmeje daug kas pasikeitė. Tuomet mes jautėme gimtąją žemę po savo kojomis. Tada mums nereikėjo rūpintis tokiais klausimais, su kuriais dabar vargšta visa išeivija, kaip išlaikyti lietuvių kalbą, mūsų papročius, tapatybę ir kt. Tada mes gyvenome, mokėmės bei skautavome laisvoje ir nepriklausomoje Lietuvoje.

Fil. S. G.

ASS šventė - po sueigos sustojom ratu ir ilgai dainavome.

SPAUDOS LENTYNA

DR. TOMAS REMEIKIS

OPPOSITION TO SOVIET RULE IN LITHUANIA

Turime prieš akis didžiulį, 680 puslapių veikalą anglų kalba, antrašte „Opposition to Soviet Rule in Lithuania 1945-1980“. Tai smulki, stropiai paruošta ir gerai dokumentuota 35 metų Lietuvos rezistencijos istorija.

Šio kapitalinio veikalo autorius Tomas Remeikis, mūsų vidurinėsios kartos (gim. 1934 m. Lietuvoje) atstovas, politinių mokslų daktaras (1963 m.) ir jų dėstytojas aukštojoje mokykloje (nuo 1964 m. ligi šių dienų). Nuo 1972 m. specializuojasi, rašydamas Lietuvos rezistencijos klausimais studijas — metraščius „The Violations of Human Rights in Soviet occupied Lithuania“, kurių buvo išleistos 7 stambokos knygos (paskutinioji paruošta kartu su Br. Nainiu). Vienas iš „Lituanus“ žurnalo (anglų kalba) redaktorių nuo 1968 m. „Akiračių“ mėnraščio redakcijos narys.

Tai jis, eilę metų stropiai rinkdamas medžiagą, ją versdamas į anglų kalbą, sistemindamas, klasifikuodamas, padedamas kelių kitų talkininkų, ir atliko gerą darbą savo tautai. Jį dedikavo savo žmonai, dukrai ir sūnams.

Tokios apimties veikalas labai retas, pirmas mūsų raštijos istorijoje. Apie jį, be abejo, rašys žurnalų bei laikraščių recenzentai; ruošiamos knygos sutikimo vakaronės. Reikia manyti, kad bus daroma viskas, kad knyga pasiektų įvairių kraštų politikus, aukštųjų mokyklų ir viešąsias bibliotekas.

Turinys suskirstytas į tris pagrindinius skyrius. I-jame autorius aptaria rezistenciją, plačiau aprašo ginkluotąją rezistenciją 1944-1952 m., kurią vadina partizaniniu karu, 1953-1970 m. kultūrinę rezistenciją, 1970-1980 m. opozicinį Sovietų valdžiai judėjimą.

II-je veikalo dalyje pateikta eilės svarbių dokumentų, liečiančių tautinę ir politinę opoziciją, vertimai. III-ji dalis skirta dokumentams, liečiantiems religinę rezistenciją. Čia pateikti dokumentai, pradedant 1957 metų lietuvių katalikų laišku popiežiui Pijui XII, baigiant paskutinio meto religinių rezistentų bylų aprašymu.

Knygos medžiagą ryškiai praturtina gausios dokumentinės nuotraukos, gausybė dokumentų bei literatūros nuorodų, smulki alfabetinė vardų rodyklė. Iš visko matyti, kad autorius ypatingai gerai specializavosi istorinės vertės dokumentacijoje, gerai išnaudojo ne tik lietuviškuosius, bet ir JAV-bių, Vokietijos, Italijos ir kt. kraštų archyvus, o taip pat mokėjo iš sovietinių šaltinių paimti tai, kas jo tezės įrodymui buvo naudinga.

Oficialus knygos leidėjas — Lietuviškų studijų institutas (Institute of Lithuanian Press). Tačiau už jo kukliai slypi tikrasis knygos finansuotojas bei leidėjas — JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba ir ypatingai jos Visuomeninių reikalų taryba, Algimanto Gečo vadovaujama.

b. kv.

**AKADEMINĖS SKAUTIJOS LEIDYKLA KVICIA UŽSISAKYTI ŠIUOS
ASL LEIDINIUS:**

Marijos Saulaitytės VIENA SAULĖ DANGUJE. Poezijos rinkinys.	2.00
Nijolės Jankutės KELIONĖ Į SEPTINTĄ STOTĮ. Iliustruota fantazinė apysaka jaunajam skaitytojui.	3.00
Nijolės Jankutės NUO DEVYNIŲ IKI PIRMOS. Apysaka aukštesniųjų lituanistinių mokyklų mokiniams.	3.00
Algirdo Sabaliausko NOTED SCHOLARS OF THE LITHUANIAN LANGUAGE, Prof. William Schmalstiego vertimas į anglų kalbą.	3.00
Dr. J. Gimbuto, J. V. Danio ir kt. paruošta PROF. STEPONO KOLUPAILOS MONOGRAFIJA. Gyvenimas ir veikla, dažnai liečianti Lietuvai reikšmingus įvykius.	12.00
LAUŽŲ AIDAI. Skautiškų dainų plokštelė.	5.00
AKADEMIKIŲ SKAUČIŲ DRAUGOVĖS KONSPEKTAS, red. R. Bartuškienė. Žinių rinkinys ASD kandidatėms.	1.50
AUŠRA I — Dabar Lietuvoje einančio rezistencinio leidinio pirmasis rinkinys (Pirmi penki numeriai).	5.00
AUŠRA II — Antrasis rinkinys (penki numeriai).	5.00
AUŠRA III — Trečiasis rinkinys (penki numeriai)	5.00
VYDŪNO LAIŠKAI SKAUTAMS. Kietais viršeliais	5.00
ilustruota dail. Zitos Sodeikienės. Minkštais viršeliais	3.00
M. Rodzevičiūtės BAISUSIS SENELIS. Apysaka.	3.00
Dr. Juozo Jakšto DR. JONAS ŠLIŪPAS. Biografija; dr. Šliūpo raštai ir tautinė veikla.	12.00
AKADEMINIS SKAUTŲ SAJŪDIS.	12.00
Gen. St. Raštikio LIETUVOS LIKIMO KELIAIS. Buv. Lietuvos kariuomenės vado atsiminimai — IV tomas (spausdinama).	15.00

užsakymus siųsti:

AKADEMINĖS SKAUTIJOS LEIDYKLA

c/o Rimantas Dirvonis

8913 So. Leavitt St.

Chicago, IL 60620

IŠ KRONIKOS

ASS šventė – puotos svečius, susirinkusius į Del salę, sveičina ASS Vadijos P-kas fil. R. Strikas. Šalia – fil. R. Pauperienė, pirmininko pav.

ASS 56-rių metų sukakties minėjimas Chicagoje buvo prarastas bendromis vietos skyriaus valdybos ir ASS vadijos jėgomis lapkr. 8 d. Minėjimas pradėtas Jaunimo centre simpoziumu – „Lietuvos klausimo kėlimas Amerikos visuomenėje“. Moderavo Alg. Tamošiūnas, dalyvavo S. Čyvas, P. Pranckevičius, dr. K. Šidlauskas ir A. Milūnas. (Prelegentų mintys pateikiamos kituose šio nr. puslapiuose).

Po bendrų pietų prasidėjo iškilminga sueiga: LSS Pirmijos pakeltos paskautininkėmis ASD narės J. Žukauskienė ir S. Plepytė davė skautininkės įžadį. Sekė fil. R. Tamošiūnienės prarastos pakėlimų apeigos. Tigr. narėmis pakeltos L. Bakaitytė, S. Kerelytė, L. Lauciūtė, A. Motušytė, I. Žadeikytė ir R. Žygaitė; korp! Vytis senjorais – A. Fabijonas, A. Korzonas, L. Leseckas, A. Liubinskas, L. Maskaliūnas, R. Raudys ir A. Viktora.

ASS šventė – korporacijų vėliavos tėvų jėzuitų koplyčioje.

ASS šventė - pasiruošimas ižodžiui

Iškilmėse dalyvavo ir Clevelando ASS vienetų atstovai. Iš jų į t.n. pakeltos A. Nasvytytė, L. Čipkutė, V. Juodišiūtė; į senjorus — E. Kižys ir K. Petraitis.

Fil. J. Dainauskas, sveikindamas naujuosius narius priminė, kad jų pareiga yra vadovautis Sąjūdžio šūkiu „Ad meliorem“. Įsijungdami į ASS šeimą, naujieji nariai liudija, kad Lietuvos universitete gimusi studento skauto idėja ir šiandien tebėra gyva.

Sueiga užbaigta ilgai trukusiomis dainomis ir pažinčių atnaujinimu.

Be ASS vienetų atstovų iš Clevelando ir Omahos, matėsi gana daug seniai matytų vyresniųjų Sąjūdžio narių, iš viso virš 80 asmenų.

Vakare Delphian House patalpose įvyko tradicinis pokylis, kurio metu sesei N. Pupienei įteikta 1980 m. VJF premija.

Sekmadienį (lapkr. 9 d.) po bendrų pusryčių dalyvauta šv. mišiose, o vėliau vyкта į šv. Kazimiero kapines lankyti mirusiųjų ASS sesių-brolių. Šiose lietuvių kapinėse jau ilsisi 16 Sąjūdžio narių.

ASS šventė - dalis simpoziumo dalyvių

Šventės nuotraukos
J. Tamulaičio

SUKAKTUVININKAI

BROLIS VACLOVAS: NĖ NEPAJUTAU PASENĖS

Nenuilstantis liet. Skautybės darbuotojas v.s.fil. Vaclovas Tallat Kelpša 80-to gimtadienio proga buvo pagerbtas Chicagos skautininkų,-ių ramovės sueigoje lapkr. 16 d. Įvykis buvo staigmena sukaktuvininkui, nes sueiga buvo „užslėpta“ — kviesta visai kitu tikslu.

Kukliame pagerbime šimtainei sueigos dalyvių brolių Vaclovą pristatė ramovės p-kas v.s. P. Nedas, o sveikino LSS Tarybos Pirmininkas, ASS Vadijos Pirmininkas, Rajono Vadas, VS atstovė ir visų keturių tuntų atstovai.

Sukaktuvininkas savo žodyje ypač išreiškė padėką savo tėvams, kurie jį nuo jaunų dienų kreipė visuomenine linkme, patys būdami gyvu to darbo pavyzdžiu. Taip pat pastebėjo, jog, visą laiką dirbdamas jaunimo tarpe, savo amžiaus nei „senėjimo“ visai nė nepajutęs.

KUN. P. DILYS: TEOLOGAS, EKONOMISTAS, BIBLIOTEKININKAS

Praėjusio spalio 12 d. Chicagoje įvyko Lietuvos Evangelikų Reformatų superintendente kun. P. Dilio 50 metų kunigavimo ir 75 metų amžiaus sukakties minėjimas, pradėtas iškilmingomis pamaldomis, kurios įvyko Liet. Ev. Reformatų bažnyčioje. Žodžiuose iš sakyklos pamaldų dalyviai — kunigai iškėlė solenizanto nuopelnus ne tik Liet. Ev. Reformatų bažnyčiai, bet ypač Ekumeniniam sąjūdžiui.

Kun. P. Dilys 1930 m. baigė Varšuvos univ. ev. teologijos fakultetą. Reformatu dvasininku ordinuotas 1930.X.12, t.y. lygiai prieš 50 metų,

Vilniuje. 1945 m. Vokietijoje, Kielio univ. baigė ekonomikos mokslus, o atvykęs į JAV, Chicagos universitete baigė bibliotekiniukystės mokslus ir keliolika metų dirbo šio universiteto bibliotekoje. Nuo 1952 m. yra Chicago ev. reformatų parapijos kunigas. 1967 m. buvo ordinuotas superintendentu. Aktyviai reiškėsi tarptautinėje bažnytinėje veikloje, dalyvaudamas įvairiose tarptautiniuose suvažiavimuose.

Pagerbimo akademija įvyko Lietuvių Tautiniuose namuose.

Sveikintojų eilė buvo labai didelė. Sukaktuvininkas jau ilgesnį laiką yra Akademinio Skautų Sąjūdžio liet. ev. kapelionas, užtat ASS vadijos bei Vydūno fondo vardu, o taip pat ir kaip bibliotekininką pasveikino ASS vadijos narys fil. J. Dainauskas.

Vaclovas Tallat Kelpša

ASS SKYRIUOSE

Chicagos ASS vienetų naujosios valdybos: korp! Vytis pirmininku liko senj. R. Vidžiūnas, o nariais — senjorai P. Šalčiūnas ir G. Matutis; bus kooptuotas dar vienas senjoras ir pakviestas junjorų tėvūnas.

ASD pirmininke išrinkta t.n. G. Liubinskaitė, valdybos narėmis — tikr. narės R. Markulytė, R. Žygaitė, S. Drungaitė, S. Kerelytė ir L. Bakaitytė; kandidačių globėja pakviesta fil. R. Tamošiūnienė.

ASS inf.

* * *

Melburno (Australijoje) ASSajūdžio skyriaus metinė sueiga įvyko rugpjūčio 31 d. Skyriaus pirmininkui j.v.s.fil. Vyt. Vaitkui atsistatydinus, naujuoju skyriaus pirmininku išsirinktas ps.fil. Algis Žilinskas, valdybos nariais — senj. Andrius Vaitiekūnas ir senj. Eugenijus Stasiliūnas. Skyriaus sueigoje (spalio 19) plačiau aptartas ir diskutuotas akademinis savaitgalis, kuris 1981 kovo 21-22 dienomis vyks Fitness Camp Anglesea vietovėje. Į šį savaitgalį bus kviečiamas skautiškas ir neskautiškas jaunimas nuo 16 m. amžiaus.

* * *

Sydnejaus ASS skyrius spalio 19 d. savo metinės sueigos metu suruošė Akademinės Skautijos Leidyklos išleisčių knygų pristatymą. Fil. B. Barkus supažindino klausytojus su ASLeidyklos leidžiama „Aušra“ ir šio leidinio svarba. Skyriaus narės paskaitė žodžio pynę, sudarytą iš „Aušros“ rašinių, vaizduojančių okupanto daromą žalą lietuvių tautai ir kviečiančių nepasiduoti jo kėslams.

Patalpą puošė Akademinės Leidyklos knygų parodėlė.

B. Ž.

* * *

MŪSŲ LEIDINYS UNIVERSITETUOSE

St. Louis mieste veikiąs Washingtono universitetas užsisakė visas kasmet leidžiamo veikalo „Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania“ laidas. U-to bibliotekos vadovybė taip pat paprašė siuntinėti ateityje išleisimas veikalo laidas. Pažymėtina, kad minimas leidinys pasiekia net Naująją Zelandiją. Jį užsisakė Amnesty International darbuotojas James J. Reed padovanoti vietos universiteto bibliotekai.

Kaip žinome, minėtus metraščius rašo bei redaguoja fil. dr. Tomas Remeikis.

ATSPINDĖJIMŲ CIKLAS

Dail. Danguolės Jurgutienės tapybos paroda vyko Chicagoje praėjusį lapkričio mėn. Fil. Danguolė, viešnia iš Detroito, iš profesijos yra farmacistė, bet kartu mėgstanti šoki, gėles ir tapybą; pastarosios srities studijas tęsė Oakland Community ir Madonna kolegijose ir Londono u-te Anglijoje. Ji yra Farmington Artist klubo narė, dalyvavusi amerikiečių bei lietuvių dail. grupinėse parodose; „Artist of the Month“ su individualia paroda Farmington Hills vietovėje. Yra laimėjusi premijų už akvareles ir aliejaus technikos kūrinius.

Viešnagės metu Chicagoje fil. Danguolė pateikė 40 tapybos darbų, parodos kataloge pavadintų Atspindėjimų ciklu.

REMEIKIO

KNYGOS SUTIKTUVĖS

Neseniai pasirodžiusio fil. dr. T. Remeikio veikalo "Opposition to Soviet Rule in Lithuania" sutiktuvės įvyko gruodžio 13 d. Chicagoje. Vakaronė pradėta Br. Nainio ir Alg. Gečio įvadu, nušviečiant veikalo ruošos užuomazgą, atsiradimo aplinkybes bei šios studijos svarbą.

Pagrindinis kalbėtojas buvo dr. Ben. Mačiuika, Connecticut u-to istorijos profesorius. Prelegentas pasvėrė Remeikio veikalą istoriko žvilgsniu, pristatydamas kiek skirtingą požiūrį į kai kurias autoriaus tezes, o taip pat pateikdamas savo, kaip istoriko, nuomonę apie ūkinę rezistenciją, dabartinę Lietuvos pramonės padėtį, institucinį pasipriešinimą ir kitas veikale aptariamas sritis.

Dr. Mačiuika pripažino, kad veikalas daugiau poleminio pobūdžio; darbas atliktas rūpestingai, profesiniu pasiruošimu bei sąžiningumu.

Po profesoriaus aptarimo vyko paklausimai, į kuriuos atsakė prelegentas ir autorius.

Vakaronė užbaigta T. Remeikio pasaaitele apie kitų sovietų teritorijos tautų rezistencines pastangas bei galimybes laisvėti.

Sutiktuvės vyko Jaunimo Centro Čiurlionio galerijos patalpose, kurios buvo perpildytos susidomėjusios publikos, spaudos atstovų bei Sąjūdžio narių.

ŠVENTĖ ST. PETERSBURGE

St. Petersburgo akademikai skautai gražiai pravedė Akademinės Skautijos šventę. Spalio 18 d. Tėvų pranciškonų koplyčioje įvyko pamaldos už žuvusius ir mirusius Akademinio Skautų Sąjūdžio narius. Po to pas akademinės skautijos veteraną ir steigėją fil. Kę-

tutį Grigaitį susirinko bendriems pusryčiams ir draugiškam pobūviui šie skautininkai: Julija Adienė, Angėlė ir Albinas Karniai, Antonija ir Bronius Kliorės, dr. Henrikas Lukaševičius, Valė ir Kazys Palčiauskai, Aleksas ir Bronė Urbonai, Aloyzas ir Marija Valušiai. Jaukioje aplinkumoje visi dalijosi savo mintimis ir prisiminimais.

DAIL. K. ZAPKAUS ĮVERTINIMAS

Filmas apie dail. Kęstutį Zapką „With Paint on Canvas: Kes-Zapkus“ Tarptautiniame Filmų Festivalyje, vykusiame praėjusį lapkritį Chicagoje, laimėjo pirmą vietą — ausko pagerbimo plokštę (Golden Plaque for most outstanding Documentary in Arts and Humanities).

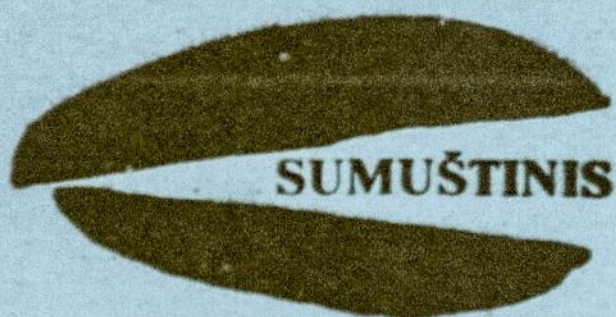
Šis filmas vaizduoja dailininko pirmuosius žingsnius Lietuvoje, vėliau studijas JAV ir Europoje, Paryžiuje, jo — dailininko karjeros vystymąsi, jo gyvenimo filosofiją, surištą su jo kūrybiniu pasauliu ir meno darbais.

Šį filmą yra susukusi Jerry Gambone — East Marion Films.

Įdomu paminėti, kad dail. fil. Kęstučio pirmąją parodą suruošė Chicagos akad. skautai.

ŠIAUDINUKAI KOLEGIJOJE

Praėjusių Kalėdų laikotarpiu chicagiškėje Saint Xavier kolegijoje buvo suruošti lietuviškų šiaudinukų gaminimo kursai, kuriuos suorganizavo kolegijos lietuvių „Nemuno“ klubo valdyba: t.n. Svajonė Kerelytė, kand. Rūta Traškaitė ir Vita Reinytė. Kursai vyko lapkričio gruodžio mėnesiais mokyklos patalpose, šio tradicinio liet. liaudies meno pramoko 19 kursančių: dėstė s. Ritonė Rudaitienė

MALDEIĖ Į SKAUTŲ PATRONĄ — SAUGOK MŪSŲ KAPITONĄ

Karalaiti Kazimierai, patrone skautų,
Saugoki Striką, kad šauniai keliautų,
Kad pas papuusus negriūtų iš koto,
O grįžęs vėl Sąjūdį tiesiai vairuotų.

Apšvieski jo protą, kad žemėj kengūrų
Nepultų puikybėn prieš Ažuolo būrį,
Kad reprezentuotų Chicagos orumą
Ir tarp gintariečių laikytų atstumą.

Padėk mūsų daktarui lūpas pridengti
Ir spyčių ilgų Pietų Kryžiuje, vengti,
Nes Žalio vasalai kalbų nemėgėjai:
Kas daug tenai plepa — kasa į smėlį.

Budėki, kad jam apdairumo nestingtų,
Kad ten neprarastų budrumo instinktų:
Nedrįstų svečiuotis pas skautus australų
Bei vengtų tenykščio egzilų kromelio,

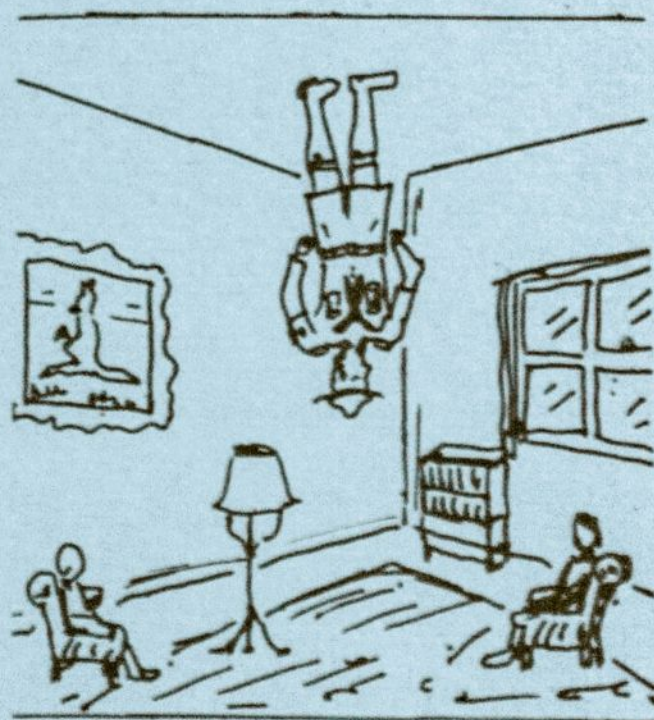
Kad grįžus Antanas DIRVOJ nekratytų,
Jog Strikas išdavęs lietuvišką vytį,
O brolis Miecevičius, apimtas džiaugsmo,
Kvatodamas plyštų juoku iki skausmo.

Suteiki mūs vadui tą kilnią savybę,
Keliančią Ažuolo mokslų didybę,
Kad brolis Vidugiris, šokęs iš baimės,
Vėliau neraudotų: „Nenaudėlis Raimis
Važiavo juk garsinti mūsų Broliją,
Praradome pinigų, jesusmarija!”

O vadas, pasveikęs nuo bušo bacilų,
Parodęs tenai Lituanicos stilių,
Patyręs, koks laipsnis ten mūsų skautybės,-
Pasakęs maldas, ant kapų lietuvybės,
SUPRASTŲ SUGRĮŽĖS tas mūsų nabagas,
Kad nėra pasauly antrosios Chicagos!

AČIŪ tau, miela žmonele,
Kad išleidai šį tipelį
Į žemyną papuasų:
Tegu ten atleidžia dvasią,
Tegu brolius jis pamyli
(kas link sesių — tegu tyli),
O sugrįžęs tiestų kairę,
Tvertų Sąjūdžio vėl vairą
Įkinkytų vėl štabistus —
Tuos nenaudas karjeristus,
kurie žvalgos vien medalių,
O nėdirba, po paralių!

brolis Zū

- Jis neseniai grįžo iš
Australijos.

(Miško Aidas)

MŪSŲ VYTIS

ALp(LK)3088
1981, žiema

88

SKAUTIŠKOS MINTIES JAUNIMO IR VADOVŲ ŽURNALAS

LEIDŽIA:

Akademinis Skautų Sąjūdis

REDAKTORIUS:

v.s. Juozas Toliušis

7220 S. California Ave., Chicago, IL 60629

Redaktoriaus pavaduotojas

v.s. Balys Vosylis

ADMINISTRATORIUS:

Danutė Korzonienė

2725 W. 84 Place,

Chicago, IL 60652

EKSPEDICIJA:

Čikagos A.S.S. skyrius

SPAUSDINA:

Vi Vi Printing, 4346 So. Western Ave.,

Chicago, Ill. 60609

PRENUMERATOS KAINA:

Metams: JAV ir Kanadoje \$6.00, kitur \$3.00. Atskiro numerio kaina \$2.00. Metinė Garbės Prenumerata \$10.00. Aukos virš nurodytų kainų gali būti atskaičiuojamos nuo apmokestinamų pajamų JAV-se. Prenumerata ir aukas prašome siųsti Administratoriui.

PASTABA:

Redakcija gerbia autorių nuomones ir teisę nevaržomam konstruktyvių minčių reiškimui. Straipsniai su autorių pavarde, slapyvardžiu ar inicialais neįpareigoja skautų vadovybės, leidėjų ar redakcijos. Rankraščiai gali būti taisomi kalbos, formos ar stiliaus atžvilgiu.

MUSU VYTIS [OUR KNIGHT] is a magazine published for young adults and youth leaders by the Lithuanian Collegiate Scout Movement, a division of Lithuanian Scout Association, Inc., a not for profit educational corporation of Illinois, exempt from USA Federal taxes by IRS ruling, code 501 (c) (3), certificate

No. CHI-EO-67-343 Managing Editor: D. Korzonas,
2725 W. 84 Place
Chicago, IL, 60652

90.775.55.